METSÄBIOTALOUDEN TIEDEPANEELI

Metsäbiotalouden tiedepaneelin asiantuntijalausunto

Asia: HE 30/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsälain, luonnonsuojelulain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Aika: tiistai 7.4.2026 klo 10.00

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsälakia, luonnonsuojelulakia ja luonnokseen verrattuna uutena asiana Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettua lakia.

Lausunto

Metsäbiotalouden tiedepaneeli viittaa maa- ja metsätalousministeriölle annettuun lausuntoonsa ja lausuu lakiluonnokseen tehdystä täsmennyksistä seuraavaa:

Tiedepaneeli pitää hyvänä Etelä- ja Pohjois-Suomen erillisten päivämäärien täsmentämistä ja metsätietojärjestelmää koskevan lain lisäämistä esitykseen. Myös monimuotoisuuden ja erityisesti linnuston kannalta tärkeä velvoite säästää kolo-, laho- ja järeät haapapuut on perusteltu. Metsäbiotalouden kannalta on hyödyllistä kohdentaa suojelutoimet linnuston kannan kehityksen kannalta vaikuttavimpiin kohteisiin.

Tarkennukset linnuston arviointiin ovat nekin perusteltuja. Lain soveltamisessa on tärkeää huomioida lain tavoitteita palveleva, tarkoituksenmukainen ennakkoarvioinnin taso ja arvioinnista aiheutuva ajanmenekki ja kustannukset, jotta ne eivät kohtuuttomasti nosta leimikonsuunnittelukustannuksia. On tärkeä tiedottaa metsänomistajia ja metsäalan toimijoita alueellisesta ja paikallisesta linnuston kehityksestä ja mahdollisuuksista vaikuttaa leimikkosuunnittelulla pesintään.

Paneeli pitää laintulkinnan kannalta haasteellisina kohtia, joissa pyritään arvioimaan, milloin häirintä vaikuttaa (uhanalaisiin) lintukantoihin merkittävästi. Tähän tarvitaan tietotukea. Yksittäisten korjuukohteiden vaikutus on niiden vuosittaisen pinta-alan pienuuden vuoksi vähäinen ja käytännössä merkittävän vaikutuksen kantoihin aiheuttaa pitkäkestoinen, kumulatiivinen toiminta laajoilla pinta-aloilla. Tämän seurannassa ja vahinkojen välttämiseksi metsätietojärjestelmä on tärkeä työkalu, ja yhteistyö luonnonsuojelu- ja metsäviranomaisten välillä keskeistä.

Asiantuntijalausunnon valmistelijat: Antti Asikainen, Riikka Paloniemi